

واقعۀ طبس، تبلور اراده و حقانیت الهی

شهر طبس برای ملت ایران، تداعی کننده رویدادی تاثیرگذار در سال های نخست پیروزی انقلاب اسلامی است. هنگامه ای که قدرت های بزرگ از جمله آمریکا پس از فروپاشی رژیم پهلوی از تمام قدرت و توان خویش برای ضربه زدن به نظام جمهوری اسلامی بهره بردند و با دسیسه چینی ها و توطئه های مختلف درصدد براندازی این حکومت برآمدند.

شهر طبس برای ملت ایران، تداعی کننده رویدادی تاثیرگذار در سال های نخست پیروزی انقلاب اسلامی است. هنگامه ای که قدرت های بزرگ از جمله آمریکا پس از فروپاشی رژیم پهلوی از تمام قدرت و توان خویش برای ضربه زدن به نظام جمهوری اسلامی بهره بردند و با دسیسه چینی ها و توطئه های مختلف درصدد براندازی این حکومت برآمدند.

زمانی که ملت هوشیار ایران از اقدام های جاسوسی آمریکا در سفارتخانه این کشور در تهران آگاهی یافتند، دانشجویان پیرو خط امام برای پایان دادن به این دشمنی ها در 13 آبان 1358 هجری خورشیدی، این سفارت را تسخیر کردند و 53 تن از کارکنان آن را به گروگان گرفتند. حرکتی که در عرصه بین المللی، اقتدار ابرقدرت جهان را با چالش روبرو کرد و ضربه محکمی به حیثیت آمریکا وارد ساخت.

دولتمردان این کشور از همان روزهای نخست تمام تلاش خود را برای آزادی دیپلمات ها و کارکنان سفارت به کار بستند و هنگامی که از انواع تهدیدها و تحریم های اقتصادی نتیجه ای نگرفتند، طرح تجاوز نظامی به خاک ایران را در دستور کار خویش قرار دادند و 90 تن از بهترین کماندوهای ارتش را برای انجام دادن این عملیات با نام «پنجه عقاب»؛ یا «دلتا»؛ انتخاب کردند تا در یک حمله غافلگیرانه، گروگان ها را آزاد کنند.

نیروهای آموزش دیده آمریکا در این عملیات با 132 تنگدار، هشت بالگرد و 6 هواپیمای باری به صحرای طبس وارد شدند و تنها چیزی که پیش بینی نکرده بودند طوفان شنی بود که گریبان آنها را گرفت و آنها را در وسیع ترین بیابان ایران زمین گیر کرد.

«جواد منصوری»؛ مسوول بخش فرهنگی سپاه در زمان واقعۀ طبس، نخستین فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و پژوهشگر تاریخ معاصر ایران در گفت وگو با پژوهشگر گروه اطلاع رسانی ایرنا با اشاره به این که پس از تسخیر لانه جاسوسی آمریکا به وسیله «دانشجویان پیرو خط امام(ره)»؛ دولت آمریکا اقدام های متعدد و موازی برای خروج از وضعیتی که ایجاد شده بود، تدارک دید، بیان داشت: دولت کارتر با راهکارهای بین المللی همچون توسل به دبیرکل وقت سازمان ملل، فرستادن میانجی های مذهبی، رسانه ای و دیپلمات و گفت وگوهای غیرمستقیم با مسوولان ایران، تمام تلاش خویش را برای پایان دادن به این مساله به کار بست اما همزمان طراحی عملیات نظامی را نیز در دستور کار خویش قرار داد تا در صورت موفقیت آمیز نبودن فعالیت های سیاسی و بین المللی به اقدام نظامی روی بیاورد.

نخستین فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با بیان شکست راهکارهای دیگر آمریکاییان در این زمینه، اظهار داشت: آمریکا برای جبران شکست و تحقیری که به دنبال تسخیر سفارت خویش ایجاد شده بود، تحریم های سنگینی را علیه کشورمان تدارک دید که از آن جمله می توان به بلوکه شدن اموال و دارایی های ایران، تحریم ورود نفت کشور به آمریکا و قطع روابط تجاری و همکاری های مختلف شرکت ها و موسسه های آمریکایی با ایران اشاره کرد. همچنین با آغاز جنگ تبلیغاتی، زمینه های اجرای عملیات نظامی علیه ایران را طراحی کرد و با به کارگیری عوامل نفوذی که در داخل کشور داشت کوشید تا این طرح را با موفقیت به انجام برساند. بدین شکل نقشه نیمه اشغال تهران را طراحی کردند تا اینگونه گروگان های خویش را آزاد کند و البته آسیب ها و صدماتی را هم به نظام جمهوری اسلامی وارد سازد.

پژوهشگر تاریخ معاصر ایران در ادامه افزود: بر پایه برخی مستندها قرار بود تا پس از پیروزی در عملیات آزادی گروگان ها، آمریکایی ها حمله های بسیار ویرانگر و شدیدی را علیه ایران انجام دهند اما با توجه به اینکه طرح اولیه با شکست روبرو شد پیش بینی های بعدی هم امکان پذیر نشد. «سایروس ونس»؛ وزیر امور خارجه آمریکا زمانی که بحث طراحی عملیات علیه ایران در جریان بود به صراحت با این طرح مخالفت کرد و گفت: «ما نه تنها نمی توانیم با این طرح گروگان ها را نجات دهیم بلکه قادر نیستیم شکستی را که در سفارت داشته ایم نیز جبران کنیم»؛ البته برژنسکی معتقد بود چون راه های دیگر نتیجه نداد آمریکا باید وارد فاز نظامی با ایران می شد اما در حقیقت ماجرا به گونه دیگری پیش رفت و تمامی آنچه را که طراحی شده بود به شکست انجامید.

وی در ارتباط با چگونگی واقعه طبس، تصریح کرد: بر پایه طراحی انجام شده، قرار بود که نیروهای نظامی آمریکا در مکانی در صحرای طبس که پیش از پیروزی انقلاب اسلامی برای استفاده علیه نیروهای شوروی طراحی کرده بودند، فرود بیایند و پس از استقرار در این فرودگاه با یک برنامه هماهنگ شده با نیروهای خویش در داخل به طرف تهران حرکت و پس از انتقال وسایل و نیروها به چند نقطه در پایتخت حمله کنند و با آزادی و انتقال گروگان ها به داخل هواپیماهایی که تدارک دیده بودند، دوباره به طبس بازگردند و از آنجا به پایگاه های پیش بینی شده در اطراف ایران بروند. «چارلی بکویت» فرمانده عملیات پنجه عقاب در ارتباط با این عملیات گفته است: «پس از آزادی گروگان ها قرار بود تا با هواپیماهایی که حامل مهمات و دارای مسلسل ها و توپ های 105 میلی متر بودند، خیابان را به رگبار بندیم و به این ترتیب یک فضای وحشت به وجود بیاوریم.» کارمندان امنیت ملی آمریکا معتقدند که طراحی های ما دقیق بود اما از یک حادثه کاملاً غیر مترقبه شکست خوردیم.

منصوری گروگان گیری و ناکامی آمریکا را در عملیات پنجه عقاب، یک شکست جدی برای سیاست خارجی این کشور دانست و گفت: پس از زمین گیر شدن نیروهای آمریکایی در صحرای طبس، گروهی از سپاهیان مامور می شوند تا به طبس بروند و سندها، مدرک ها و اشیاء به جای مانده را جمع آوری کنند اما با کارشکنی نیروهای نفوذی داخلی، دستور حمله به این بالگردها و اشیاء به جای مانده صادر می شود و 2 فروند هواپیما این وسایل را بمباران می کنند و در جریان این بمباران محمد منتظر قائم فرمانده سپاه یزد به شهادت رسید و شماری نیز مجروح شدند.

نخستین فرمانده سپاه در ارتباط با پیامدهای داخلی، این واقعه اظهار داشت: طرح حمله به تهران چنان بی اعتمادی را به وجود آورد که به این زودی ها قابل ترمیم نیست و سبب شد تا فضای انقلابی موجود در ایران بسیار قوی تر از گذشته شود و مردم برای دفاع از کشور مصمم تر از پیش گام بردارند و این امر تأییدی بر مواضع ضد آمریکایی نیروهای انقلابی مبنی بر این که آمریکایی ها پیرو هیچ قانون و منطقی نیستند، شد. امام خمینی(ره) از مدت ها پیش به مردم درباره حمله آمریکا هشدار داده بودند و این اتفاق سبب شد تا اعتقاد مردم به امام راحل بیشتر شود که حتی دولت قدرتمندی مانند آمریکا با تمام پیشرفت های صنعتی خویش نمی تواند در برابر خواست خداوند که پشتیبان ملت ایران است ایستادگی کند.

این پژوهشگر تاریخ معاصر با اشاره به این که هر قدر که کارتر و نیروهایش در مخالفت با ایران می کوشیدند، اراده ملت ایران در حفظ نظام استوارتر می شد، تصریح کرد: این واقعه ضربه سنگینی را به حیثیت آمریکا وارد ساخت، هر چند آمریکایی ها هیچ گاه به ضعف ها و شکست های خود اعتراف نمی کنند اما بسیاری از متحدان و حامیان این کشور در دنیا نسبت به توانایی آمریکا برای حمایت و حفظ موجودیت آنها به تردید افتادند و در داخل نیز حمایت از دولت آمریکا نسبت به پیش کمتر شد.